

Siucke Huber

Het schilderij op de volgende pagina is een allegorische voorstelling ter herinnering aan de erfenis in 1749 door *Siucke Huber* nagelaten aan het Nieuwe Stads Weeshuis te Leeuwarden. Het paneel is gemaakt door de schilder *Rienk Keyert* en kreeg een plaats in de voogdskamer van het weeshuis (thans, in 2002: Fries Natuurmuseum).

De tekst in het schilderij luidt:

De s Witte Grond Met Staande En Uitgebreide Vlerken

Is 'T Beelt Der Edele Ziel In Haare Liefde Werken

'T Is Siucke, Hubers Weeuw & Dogter, Wiens Gemoe

Dit Arme Weeshuis Trof, Dat 's Endx Maakt Haar Goed

Op 8 november 1749 werd in een inderhaast belegde vergadering van voogden van het Nieuwe Stad Weeshuis te Leeuwarden bekend gemaakt dat mevrouw Siucke Huber op 65-jarige leeftijd was overleden. Siucke Huber (of Sjoukje Huber: Nederland's Patriciaat 1993, II, blz. 312) was sinds 1737 weduwe van haar neef *Dr Georgius Huber*, burgemeester van Leeuwarden en oudste advocaat in den Hove van Friesland. Hij was ook voogd van het Nieuwe Stads Weeshuis. In haar testament van 11 juli 1746 had de kinderloze Siucke Huber het stadsweeshuis benoemd als haar universeel erfgenaam, zij het met de verplichting enkele legaten aan familieleden en aan andere instellingen uit te keren. De weeshuisvoogden (*Johannes Wielinga, Otto Nicolaas Tholen, Harmen Postumus, Jan Jacobs Dijkstra* en *Jonas Fransen Oldersma*) werden tevens aangewezen als executeurs-testamentair. Het vermogen werd in 1749 op f110.000,-- à f 120.000,-- geschat, waarmee Siucke Huber tot de vijftientigste rijkste mensen in Friesland had behoord.

Voordat de precieze omvang van de erfenis kon worden vastgesteld, moest eerst de begrafenis worden geregeld. Die vond elf dagen later plaats. 's Avonds om tien uur vertrok de lijkstatie, vergezeld door flambouwdragers en alle wezen, vanaf het sterfhuis in de Bagijnestraat door de Weerd, over de Lange Pijp, de Nieuwestad en de Nieuwe Pijp en vervolgens door de Nieuwesteeg naar de Westerkerk, waar de teraardebestelling plaatsvond.

Op kosten van het Nieuwe Stads Weeshuis werd het graf gedekt met een steen, die van het volgende opschrift was voorzien:

*Dees zerk bedeckt in't slijk
Vrouw Siucke Hubers lijk,
Die uit een ruim gemoed
Den weesen schonk al 't goed
Dat haar Gods goedheid gaf
Men open nooit dit graf,
En wensch haar ziel bij Godt
De Rust, der vroomen Lot.*

Drie maanden lang bleven de wezen, de binnenvader en de binnenmoeder rouwkleding dragen. Voortaan zouden de kinderen de 'versterfdag' in gepaste vrolijkheid herdenken, zo werd door de dankbare voogden bepaald, door 'rijzenbrij' met suiker en kaneel en een pof te eten. Op de tweede dag na de datum van de begrafenis zou altijd een feestmaal worden aangericht met schapenvlees, appelbollen en, voor de grotere kinderen, 'een weynig wijn'.

Het eerste geld van de erfenis kwam al spoedig binnen: de verkoop van de meubelen en andere inboedelgoederen van Siucke Huber bracht f 14.000,-- op, waarvoor landschapsobligaties werden gekocht. De onroerende goederen waren echter aanmerkelijk meer waard. Zo waren er de twee huizen in de Bagijnestraat die door Siucke Huber waren bewoond, een klein huis in dezelfde straat dat door de hofmuzikant van de prinses werd bewoond en meer dan zes andere huizen en huisjes in de stad. Verder was er gardeniersland in Huizum, grote boerenplaatsen in Lutjegeest (Tietjerk) en Kingmatille (Dronrijp) en twee boerderijen onder Birdaard. Deze bezittingen brachten tezamen zo'n f 400,-- per jaar pacht op, al werd daarbij wel aangetekend dat dat voor de veesterfte was, die in de voorgaande jaren had gewoed en waardoor de pacht prijzen flink waren gedaald. In elk geval was het weeshuis nu f 27.000,-- in contanten en waardepapieren rijker geworden en bovendien eigenaar van een aantal huizen, boerderijen en landerijen.

*Bron: Hotso Spanninga, 'De Blauwe Wezen van Leeuwarden', 1988
Foto achteromslag: Dick van der Heijde jr. te Leeuwarden*

